

ԳՐԱՎԱՏՆԵՐԻ ԵՎ ԳՐԱՎԱՏՆԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ ՀՀ ՕՐԵՆՔԻ ՓՈՓՈԽՎՈՂ ՀՈՂՎԱԾՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Հոդված 6. Գրավատներին ներկայացվող պահանջները

Գրավատան վարկային միջոցների աղբյուր են համարվում սեփական միջոցները, մասնակիցներից ներգրավված փոխառությունները, բանկերից և այլ կազմակերպություններից ստացված վարկերն ու փոխառությունները:

Գրավատունը՝

ա) գրավատնային գործունեություն է իրականացնում միայն լիցենզիայում նշված տարածքում (հասցեում), ընդ որում, գրավատան կողմից այլ տարածքներում գրավատնային գործունեություն իրականացնելը համարվում է առանց լիցենզիայի լիցենզավորման ենթակա գործունեության իրականացում:

բ) փոքրածավալ իրեր հանդիսացող գրավադրված (ի պահ հանձնված) գույքը պահպանում է գրավատան տարածքում գտնվող երկաթբետոնյա պատերով (ծածկով) առանձնացված սենյակի չիրկիզվող պահարաններում կամ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող որևէ բանկում՝ վերջինիս հետ կնքված պայմանագրի համաձայն:

գ) մեծածավալ իրեր հանդիսացող գրավադրված (ի պահ հանձնված) գույքը պահպանում է սեփականության, վարձակալության կամ օգտագործման իրավունքով իրեն պատկանող երկաթբետոնյա պատերով (ծածկով) առանձնացված տարածքում, որը պետք է համապատասխանի սույն մասի «ե» ենթակետի պահանջներին:

դ) իրականացնում է գրավ ընդունած շարժական գույքի, ինչպես նաև ի պահ հանձնված գույքի ապահովագրություն բնական աղետներից, հրդեհից, կողոպուտից, գողությունից և ավազակային հարձակումից՝ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող որևէ ապահովագրական ընկերությունում:

ե) ապահովում է գրավատան տարածքի պաշտպանությունը պահպանիչ և հակահրդեհային ազդարարման համակարգերով:

զ) իր տարածքը պաշտպանելու նպատակով աշխատանքային ժամերին իրականացնում է պահպանության ծառայություն, որի աշխատակիցները նկատելիորեն տարբերվում են իրենց միասնական համազգեստով: Օրենքով սահմանված կարգով նրանք կարող են ստանալ զենք կրելու իրավունք:

է) լիցենզիա ստանալուց հետո յուրաքանչյուր հաջորդ տարվա համար վճարում է «Պետական տուրքի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված տարեկան տուրքի գումարը՝ մինչև այդ ժամկետի սկիզբը:

ը) սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված բանկերից և այլ կազմակերպություններից ստացված վարկերի և փոխառությունների, մասնակիցներից ներգրավված փոխառությունների և դրանց մուտքը հաստատող փաստաթղթերի, սույն հոդվածի 2-րդ մասի «դ» ենթակետով սահմանված ապահովագրական պայմանագրերի, դրանցում կատարված փոփոխությունների և լրացումների մասին տեղեկացնում է լիազոր մարմնին՝ համապատասխան պայմանագրերը կնքելուց կամ դրանցում փոփոխություններ կամ լրացումներ կատարելուց հետո՝ 15 օրվա ընթացքում, գրավոր ձևով՝ կցելով պայմանագրի կամ դրանում փոփոխությունների (լրացումների) պատճենը:

[ր.1\) չպետք է ունենա դիտավորությամբ կատարված հանցագործության համար դատվածություն \(եթե այդ դատվածությունը օրենքով սահմանված կարգով հանված կամ մարված չէ\) ունեցող 10 եւ ավելի տոկոս ծախսի իրավունք տվող մասնակից կամ դիտավորությամբ կատարված հանցագործության համար դատվածություն ունեցող ղեկավար:](#)

թ) կանոնադրությունում տեղի ունեցած փոփոխությունների մասին գրավոր տեղեկացնում է լիազոր մարմինին, այդ փոփոխություններն իրավական ուժ ստանալու օրվանից 15 օրվա ընթացքում՝ կցելով փոփոխության պատճենը:
(6-րդ հոդվածը լրաց. 23.05.06 ՀՕ-82-Ն)

Հոդված 13. Գրավատնային գործունեության լիցենզավորումը

1. Գրավատնային գործունեության լիցենզավորումն իրականացնում է լիազոր մարմինը՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենքներին և իրավական այլ ակտերին համապատասխան:

2. Լիցենզիա ստանալու հայտը մերժվում է, եթե՝

ա) հայտը և դրան կից փաստաթղթերը չեն համապատասխանում սույն օրենքի և իրավական այլ ակտերի պահանջներին, կամ դրանցում ներկայացված են կեղծ կամ խեղաթյուրված տեղեկություններ.

բ) սույն օրենքի 20-րդ հոդվածի 3-րդ մասով նախատեսված դեպքում.

[բ.1\) հայտատուի 10 եւ ավելի տոկոս ծախսի իրավունք սովոր մասնակցություն ունեցող մասնակիցներից թեկուզ մեկն ունի դիտավորությամբ կատարված հանցագործության համար դատվածություն եւ այդ դատվածությունը օրենքով սահմանված կարգով հանված կամ մարված չէ կամ դեկավարր ունի դիտավորությամբ կատարված հանցագործության համար դատվածություն.](#)

գ) հայտատուն ունի հարկային և օրենքով սահմանված այլ պարտադիր վճարների ժամկետանց պարտավորություն.

դ) սույն օրենքի 5-րդ հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված վարկավորման ընդհանուր պայմանները հակասում են Հայաստանի Հանրապետության օրենքներին կամ դրանցում ներառված են պայմաններ, որոնք կարող են վարկառուներին վնաս պատճառել.

ե) օրենքով սահմանված այլ դեպքերում:

3. Լիցենզիա ստանալու հայտը մերժելու մասին լիազոր մարմնի որոշումը դրա կայացման հիմքերի հետ միասին եռօրյա ժամկետում տրամադրվում կամ փոստով ուղարկվում է հայտատուին:

4. Սույն հոդվածի 2-րդ մասում նշված հիմքերի բացակայության դեպքում լիազոր մարմինը որոշում է ընդունում բավարարել լիցենզիա ստանալու հայտը և այդ որոշումը եռօրյա ժամկետում տրամադրում կամ փոստով ուղարկում է հայտատուին:

5. Լիցենզիա ստանալու հայտում կամ կից փաստաթղթերում ոչ էական թերությունների՝ վրիպումների, ոչ իրավաբանական բնույթի անձտությունների, նման այլ բացթողումների առկայության դեպքում լիազոր մարմինը որոշում է ընդունում բավարարել լիցենզիա ստանալու հայտը վերապահումով, որ հայտատուն մեկամսյա ժամկետում կվերացնի նկատված թերությունները: Լիազոր մարմինը լիցենզիա ստանալու հայտը վերապահումով բավարարելու մասին որոշումը եռօրյա ժամկետում տրամադրում կամ փոստով ուղարկում է հայտատուին:

6. Լիցենզիա ստանալու հայտը բավարարելու որոշում ընդունելու դեպքում լիցենզիան հայտատուին է տրամադրվում «Պետական տուրքի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված պետական տուրքի առաջին տարեկան վճարումը կատարելուց և վճարումը հավաստող փաստաթուղթը ներկայացնելուց հետո՝ մեկամսյա ժամկետում:

7. Եթե սույն հոդվածի 5-րդ մասում նշված թերությունները վերացնելու մասին տեղեկությունները կամ լիցենզիա ստանալու համար «Պետական տուրքի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված պետական տուրքի առաջին տարեկան վճարման անդորրագիրը լիազոր մարմին են ներկայացվում սահմանված ժամկետից ուշ, ապա լիազոր մարմինը, որպես լիցենզիան հանձնելու պայման, հայտատուից հայտարարագիր է պահանջում այն մասին, որ անցած

ժամանակահատվածում լիցենզիա ստանալու հայտին կից փաստաթղթերը չեն կորցրել իրենց իրավական ուժը՝ սույն օրենքի և իրավական այլ ակտերի պահանջներին համապատասխանության իմաստով:

8. Եթե սույն հոդվածի 7-րդ մասում նշված հայտարարագիրը չի ներկայացվում կամ հայտատուն հայտնում է, որ հայտին կից փաստաթղթերից որևէ մեկը կորցրել է իրավական ուժը՝ սույն օրենքի և իրավական այլ ակտերի պահանջները բավարարելու իմաստով, ապա լիցենզիայի տրման մասին լիազոր մարմնի որոշումը համարվում է չեղյալ, եթե միաժամանակ հայտատուն չի ներկայացնում այնպիսի փաստաթղթեր, որոնք կապահովեն սույն հոդվածի 4-րդ մասի պայմանը:

9. Լիցենզիայի ձևը սահմանում է լիազոր մարմինը:

10. Լիցենզիան տրվում է անժամկետ:

11. Լիցենզիան չի կարող գրավադրվել կամ օտարվել: Իրավաբանական անձի առանձնացման դեպքում լիցենզիան պահպանում է լիցենզիա ստացած անձը, իսկ անձի բաժանման դեպքում ստեղծված անձինք կարող են օրենքով սահմանված կարգով դիմել նոր լիցենզիա ստանալու համար:

12. Լիազոր մարմինը վարում է տրամադրված լիցենզիաների գրանցամատյան:
(13-րդ հոդվածը փոփ. 08.12.05 ՀՕ-246-Ն)

Հոդված 15. Գրավատնային գործունեություն իրականացնող անձանց կողմից իրենց գործունեության մասին տեղեկությունների (հաշվետվությունների) ներկայացումը լիազոր մարմին

1. Գրավատնային գործունեություն իրականացնող անձինք լիազոր մարմին են ներկայացնում՝

ա) վարկային միջոցների ընդհանուր ծավալի, տեղաբաշխված վարկերի, գրավի առարկաների և ի պահ ընդունած գույքի գնահատված արժեքի, ներգրավված միջոցների՝ յուրաքանչյուր օրվա վերջի դրությամբ մնացորդի մասին ամսական հաշվետվություն՝ մինչև հաշվետու ամսվան հաջորդող ամսվա 25-ը:

բ) տեղաբաշխված վարկերի և այլ ակտիվների, սեփական ու ներգրավված միջոցների, պարտավորությունների, ինչպես նաև գրավի առարկաների մասին եռամսյակային հաշվետվություն՝ մինչև հաշվետու եռամսյակին հաջորդող ամսվա վերջին օրը:

[ք.1 սույն օրենքի 6-րդ հոդվածի ր1 կետով նախատեսված տեղեկությունների վերաբերյալ հայտատուի 10 Եւ ավելի տոկոս ձայնի իրավունք տվող մասնակցություն ունեցող մասնակիցների Եւ ղեկավարների հաշվետվություն՝ լիազոր մարմնի սահմանած կարգով Եւ ժամկետներով:](#)

գ) հաշվապահական հաշվառման օրենսդրությանը համապատասխան պետական մարմիններ ներկայացվող իրենց տարեկան ֆինանսական հաշվետվություններ և դրանց վերաբերյալ անկախ աուդիտորական եզրակացություն՝ մինչև հաշվետու տարվան հաջորդող տարվա ապրիլի 30-ը:

2. Գրավատնային գործունեություն իրականացնող անձանց կողմից սույն հոդվածի 1-ին մասի «ա» և «բ» ենթակետերին համապատասխան ներկայացվող ամսական և եռամսյակային հաշվետվությունների ձևերը և լրացման կարգը սահմանում է լիազոր մարմինը:

3. Հրապարակում է սույն հոդվածի 1-ին մասի «գ» ենթակետով սահմանված հաշվետվությունները առնվազն 1000 տպաքանակ ունեցող մամուլում:

4. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված հաշվետվությունները լիազոր մարմին են ներկայացվում ուղեկցող նամակով:

5. Հաշվետվությունը լիազորված մարմին ներկայացված է համարվում սույն հոդվածի 3-րդ մասում նշված փաստաթուղթը լիազորված մարմնի փաստաթղթերի

մուտքագրման համար պատասխանատու ստորաբաժանման կողմից մուտքագրման պահից, իսկ այդ փաստաթուղթը լիազորված մարմնին փոստով ուղարկելու դեպքում՝ փոստային համապատասխան ծառայության կողմից մուտքագրման օրը:
(15-րդ հոդվածը լրաց. 23.05.06 ՀՕ-82-Ն)

Հոդված 18. Տուգանքը

1. Տուգանքը կիրառվում և գանձվում է լիազոր մարմնի որոշմամբ: Եթե գրավատուին համաձայն չէ տուգանքի կիրառման վերաբերյալ որոշման հետ, ապա լիազոր մարմինը տուգանքը գանձելու հայցով դիմում է դատարան:

2. Տուգանքը՝ որպես պատասխանատվության միջոց, կիրառվում է, եթե գրավատուին՝

ա) խախտել է սույն օրենքի 5-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված պայմանը՝ 200 000 դրամի չափով.

բ) խախտել է սույն օրենքի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասի «ե» ենթակետով սահմանված պայմանը՝ գրավի վաճառքի գնի 50 տոկոսի չափով, բայց ոչ պակաս 100 000 դրամից.

գ) խախտել է սույն օրենքի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասի «զ» ենթակետով սահմանված պայմանը՝ 50 000 դրամի չափով.

դ) խախտել է սույն օրենքի 7-րդ հոդվածի 2-րդ մասի «զ» ենթակետով սահմանված պայմանը՝ 50 000 դրամի չափով.

ե) խախտել է սույն օրենքի 7-րդ հոդվածի 2-րդ մասի «ե» ենթակետով սահմանված պայմանը՝ 50 000 դրամի չափով.

զ) խախտել է սույն օրենքի 8-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված պայմանը՝ «Արժութային կարգավորման և արժութային վերահսկողության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված չափով.

է) խախտել է սույն օրենքի 8-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված պայմանը՝ 50 000 դրամի չափով.

ը) խախտել է սույն օրենքի 6-րդ հոդվածի «դ1» մասով սահմանված պայմաններից առնվազն մեկը կամ 9-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված պայմանը՝ 200 000 դրամի չափով.

թ) խախտել է սույն օրենքի 9-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված պայմանը՝ 100 000 դրամի չափով.

ժ) խախտել է սույն օրենքի 9-րդ հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված պայմանը՝ 50 000 դրամի չափով.

ժա) խախտել է սույն օրենքի 10-րդ, 11-րդ կամ 12-րդ հոդվածներով սահմանված պայմանները՝ յուրաքանչյուր դեպքի համար 25 000 դրամի չափով.

ժբ) սույն օրենքի 15-րդ հոդվածի 1-ին մասի «ա», «բ» և «գ» ենթակետերով սահմանված հաշվետվություններում ներկայացված տվյալներում առկա են ոչ էական թերություններ (վրիպակներ, ոչ իրավաբանական անճշտություններ, թվաբանական սխալներ և նման այլ բացթողումներ)՝ 30 000 դրամի չափով.

ժգ) սույն օրենքի 17-րդ հոդվածին համապատասխան խախտումը վերացնելու հանձնարարականը սահմանված ժամկետում չկատարելու դեպքում՝ 100 000 դրամի չափով.

ժդ) սույն օրենքի 17-րդ հոդվածին համապատասխան նախազգուշացում կիրառելուց հետո՝ 2 տարվա ընթացքում, կրկնել է նույն խախտումը՝ 100 000 դրամի չափով:

3. Սույն հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն տուգանքի կիրառումից հետո՝ երկու տարվա ընթացքում, տուգանքի կիրառման համար հիմք հանդիսացող խախտումը շարունակելու կամ այդպիսի նոր խախտում թույլ տալու դեպքում տուգանքի չափն ավելացվում է 500 000 դրամով:

4. Տեղեկությունները (հաշվետվությունները) ուշ ներկայացնելու կամ դրանցում անարժանահավատ տվյալներ արտացոլելու համար լիազոր մարմինը կարող է գրավատան ղեկավարների նկատմամբ տուգանք նշանակելու հայցով դիմել դատարան՝ 100 000 դրամի չափով:

(18-րդ հոդվածը փոփ. 23.05.06 ՀՕ-82-Ն)

Հոդված 19. Լիցենզիայի գործողության կասեցումը

1. Լիազոր մարմինը կարող է կասեցնել լիցենզիայի գործողությունը՝

ա) եթե գրավատունը խախտել է սույն օրենքի 5-րդ հոդվածի 2-րդ և 4-րդ մասերի պահանջը.

բ) եթե գրավատունը խախտել է սույն օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի պահանջը.

գ) եթե գրավատունն ունի հարկերի և օրենքով սահմանված այլ պարտադիր վճարների ժամկետանց պարտավորություններ.

դ) եթե գրավատունը խախտել է սույն օրենքի 6-րդ հոդվածի 2-րդ մասի «ա», «դ» և «ր1» կամ «թ» ենթակետերի պահանջը.

ե) եթե գրավատունը խախտել է սույն օրենքի 7-րդ հոդվածի 2-րդ մասի «ա», «բ» և «դ» ենթակետերի պահանջը.

զ) եթե գրավատունը խախտել է սույն օրենքի 7-րդ հոդվածի 2-րդ մասի «գ» ենթակետի պահանջը.

է) գրավատան կողմից լիցենզիան օրենքով չնախատեսված դեպքերում այլ անձի օգտագործման տալու, գրավ դնելու կամ օտարելու դեպքում.

ը) գրավատան կողմից օրենքով նախատեսված դեպքերում փոփոխությունների մասին լիցենզավորող մարմնին ժամանակին չհայտնելու դեպքում.

թ) գրավատան կողմից պարբերաբար խախտումներ կատարելու դեպքում: Պարբերաբար է համարվում այն խախտումը, որի կատարման համար լիցենզավորված անձը 1 տարվա ընթացքում ոչ պակաս, քան 2 անգամ, գրավոր նախազգուշացվել է.

ժ) գրավատան կողմից օրենքով սահմանված կարգով իրականացվող ստուգումներին խոչընդոտելու կամ պահանջվող փաստաթղթերը չներկայացնելու դեպքում.

ժա) գրավատան կողմից գրավատնային գործունեությունից բխող՝ օրենքով նախատեսված հաշվետվությունների ներկայացման ժամկետը 10 օրվանից ավելի ժամկետով խախտելու դեպքում.

ժբ) գրավատան կողմից իր գործունեության ընթացքում լիցենզիայի պահանջների ու պայմանների, ինչպես նաև գրավատնային գործունեությունը կարգավորող օրենքների կամ այլ իրավական ակտերի պահանջների կոպիտ խախտման դեպքում.

ժգ) լիցենզավորված անձի դիմումի համաձայն.

ժդ) տարեկան պետական տուրքը չվճարելու դեպքում.

ժե) օրենքով նախատեսված այլ դեպքերում:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասի «ժդ» ենթակետով նախատեսված հիմքով լիցենզիայի գործողությունը կասեցված է համարվում լիցենզիայում նշված ժամկետում տարեկան պետական տուրքը չվճարելու օրվանից:

3. Լիցենզիայի գործողության կասեցման ժամկետի ընթացքում գրավատան կողմից գրավատնային գործունեություն իրականացնելը (նոր վարկեր տրամադրելը) համարվում է առանց լիցենզիայի լիցենզավորման ենթակա գործունեության իրականացում:

(19-րդ հոդվածը խմբ. 08.12.05 ՀՕ-246-Ն)